

Správa o stave spolku SBU I.h.

Vážené dámy a páni, ctení podielníci.

Dovoľte mi, aby som predniesol Zhromaždeniu správu výboru Spolku bývalých urbarialistov, lesné spoločenstvo v Martine, za rok 2022.

Výbor SBU pracoval v zložení MVDr. Ján Varinský, člen, Ing. Radoslav Hruška – člen a Ing. Ján Buchanec – predseda.

SBU ako zástupca pôvodných vlastníkov obnoveného martinského Urbáru dohliada na ich záujmy pri správe a hospodárení na ich majetku, ako aj vypláca nájomné podielnikom.

Vplyv na výšku nájomného majú najmä dve činnosti – hospodárenie v lese a prenájom nehnuteľností – pozemkov a chát tretím osobám, dodatkovu pestovanie sadeníc v lesnej škôlke a produkcia palivového dreva.

Činnosti v lese sú ťažšie predvídateľné. Napriek tomu, že ťažbu určuje 10-ročný plán hospodárenia určený lesným úradom, skutočnosť ovplyvňuje príroda, ako aj meniaci sa legislatíva, najmä v oblasti rozširovania bezzásahových zón a spôsobu výberovej ťažby. Príroda, najmä podkôrna hmyzová kalamita, žiaľ, prerastá do takého rozsahu, že takmer celá ťažba je sústredená na jej odstraňovanie. Ťažba kalamity je ekonomicky nevýhodná, je to však povinnosť nielen voči legislatíve, ale aj ochrane zvyšku lesa. Taktiež hodnota napadnutej drevnej hmoty je obvykle výrazne nižšia.

Rozsah kalamity v roku 2022 spôsobil, že sme vyťažili namiesto 10-ročným plánom priemerne stanovených 21 000 m³ viac ako 30 000 m³. Z pohľadu tým dosiahnutého mimoriadneho výnosu, aj v súvislosti s nedostatkom a vysokým dopytom po drevnej hmote a jej relatívne vysokej cene, sme získali neplánovaný výnos, avšak dnes navyše vyťažené m³ znamenajú v budúcnosti zníženie ťažby a s tým súvisiace zníženie príjmov z predaja drevnej hmoty.

Všeobecne môžeme povedať, že príjmy z lesohospodárskej činnosti budú v budúcnosti značne nestabilné, dokonca výnimočne môžu byť aj stratové. Treba mať na mysli tiež pestovné a výchovné činnosti v lese, pri ťažbe kalamity vznikajú holiny, náklady na ich zalesnenie sú v porovnaní s prirodzeným zmladením podstatne vyššie, tie je nevyhnutné vykonávať bez ohľadu na aktuálnu ťažbu a tvoria nemalú časť nákladov.

Príjmy v oblasti prenájmu nehnuteľností, pozemkov a chát tvoria, vzhľadom na polohu našich majetkov, nemalú časť príjmov. Sú viac-menej stabilné s mierne rastúcou tendenciou. Snáď jediným zásahom by mohla byť opäť príroda a jej vplyv na lyžiarske stredisko na Martinských holiach.

V oblasti zvýšenia príjmov z prenájmov je pri vašej dobrej vôli možný rozvoj. Obnovou schátralých chát na Martinských holiach a v Kantorskej doline a ich vlastnou správou vieme v budúcnosti získavať nové a pravidelné príjmy. Taktiež prípravou nových plôch na prenájom, najmä pre rekreačnú a individuálnu bytovú výstavbu, vieme trvale navýšiť príjmy v tejto oblasti. Je to investícia do blízkej aj vzdialenej budúcnosti, keďže príjmy z prenájmu sú, ako bolo spomenuté, stabilné a tiež rastú spolu s infláciou.

Spomenieme ešte našu lesnú škôlku. Pestujeme sadenice pre vlastnú potrebu, ako aj na predaj. Rozvoj lesnej škôlky znamená budúce navýšenie príjmov. Tu, ako aj pri ostatných činnostiach v lese a pri produkcii palivového dreva, sa nezaobídeme bez zaobstarania spoľahlivej techniky, v roku 2022 bol zakúpený malotraktor pre lesnícku škôlku a aj nakladač pre produkciu palivového dreva, ktorá sa medzičasom stala pevnou súčasťou činnosti Urbáru a dodatočne zhodnocuje výnosy z ťažby palivového dreva. Po prípadnom doplnení linky na spracovanie kmeňov nad priemer 40 cm by sme vedeli zhodnotiť aj takýto sortiment.

Milí podielníci,

rok 2022 bol z hľadiska príjmov mimoriadny. Je na vás, akú časť z tohto príjmu si schválite na výplatu nájomného za vaše podiely, akú časť investujete do budúcnosti – na obnovu chát a prípravu nových plôch na prenájom a tým na zvýšenie vašich budúcich príjmov, akú časť na doplnenie techniky a akú časť ponecháte ako rezervu pre prípadný nákup nehnuteľnosti. Sme presvedčení, že dobrý hospodár rozdelí svoje výnosy do každej z týchto oblastí, aby zabezpečil okrem svojich okamžitých potrieb aj svoju budúcnosť a rozvoj. Ako bolo spomenuté, usilujeme sa o získanie starej cesty – serpentín do opätovného vlastníctva Urbáru ako aj časti plochy pod lesnou škôlkou z vlastníctva súkromnej osoby.

Ctení podielníci,

záverom nám dovoľte vysloviť poďakovanie zamestnancom Urbáru Martin za svedomitú plnenie pracovných úloh a členom orgánov UMT za vykonanú prácu. Sme presvedčení, že rok 2022 bol pre náš Urbár rokom rozvoja v mnohých oblastiach práce Urbáru. Medzi zvládnuté úlohy radíme rekonštrukciu účtovníctva, prehodnotenie zmlúv a výšky nájmov našich chát, prechod na nový spôsob organizácie práce pri pestovných a výchovných činnostiach, súvisiaci s aktivitou Ing. Blihára, úpravy areálu a našej Urbárovne, prípravu na dobudovanie zázemia technológie produkcie palivového dreva, zmeny v organizácii lesnej škôlky a obnovu techniky. V roku 2023 nás čakajú nové výzvy – príprava a rekonštrukcia chát, vodozádržné opatrenia, príprava plôch na budúci prenájom – a pritom to najdôležitejšie – každodenná práca v lese – ťažba, pestovné a výchovné činnosti, výsadba, prerezávky, prebierky a množstvo ďalších zdanlivo neviditeľných činností, za vykonávanie ktorých sa chcem kolektívu UMT ešte raz osobne poďakovať.

Za výbor SBU
MVDr. Ján Varinský
Ing. Radoslav Hruška
Ing. Ján Buchanec

V Martine, dňa 26. 3. 2023

Ing. Ján Buchanec
predseda spolku

